

Kestävät matkaketjut Kanta-Hämeessä

Esteettömän liikkumisen matkaketjut ja linja-automatkojen esteettömyys -seminaari 1.11.2023

Anna Puolamäki

Sisältö

Kestävät matkaketjut Kanta-Hämeessä
Tilaajat: Uudenmaan ELY-keskus,
Hämeen liitto ja Kanta-Hämeen kunnat
Konsultti: Sitowise, projektipäällikkö
Maiju Lintusaari

Rajaukset ja tarkastelualue

Kestävän liikkumisen matkaketjut

Solmupisteet

Palvelutasotavoitteet

Kehittämistoimet

Toimenpiteiden priorisointi

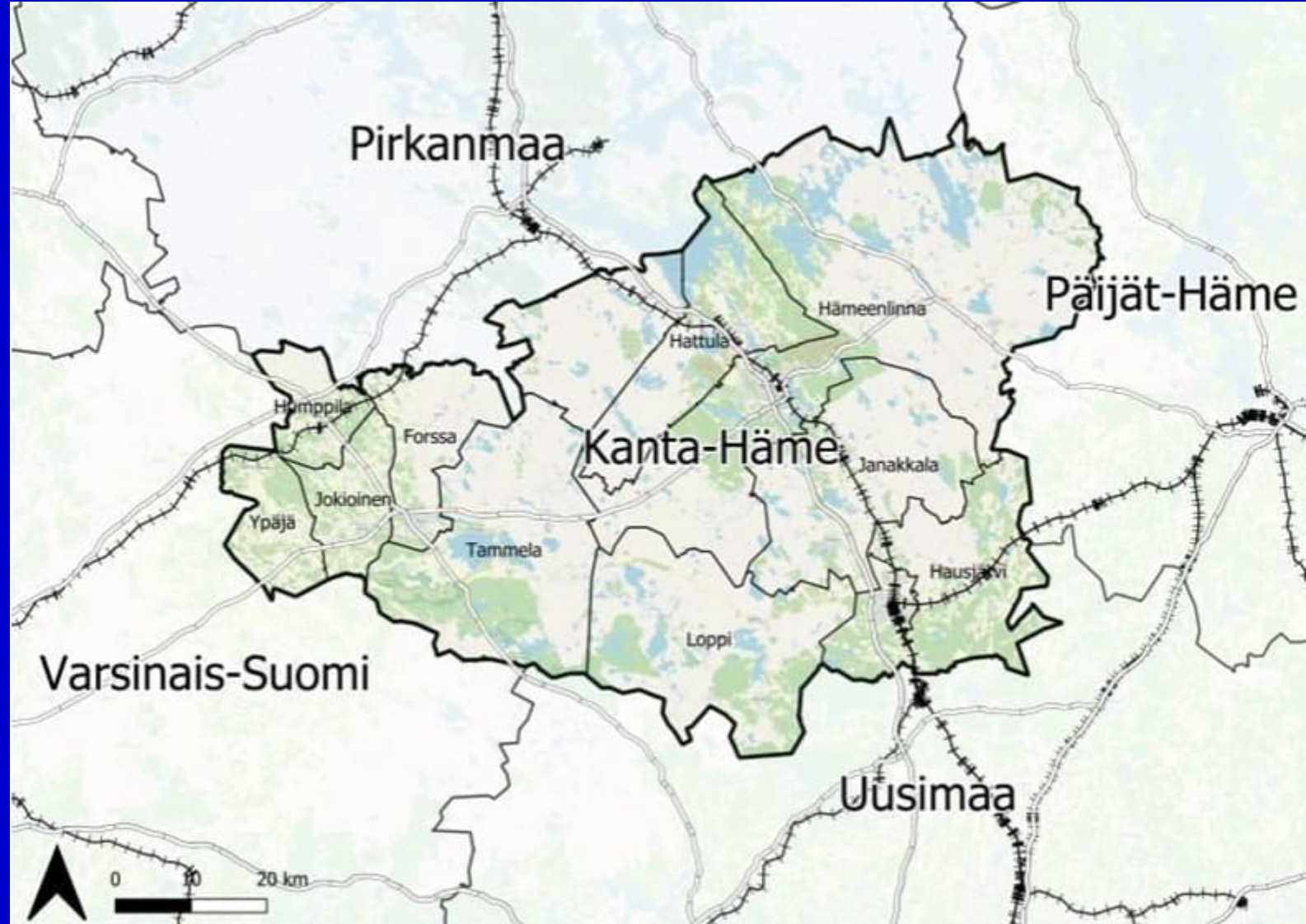

Mitä opittavaa

Tarkastelualueena Kanta-Häme

- Kestävän matkaketjun pääasiallinen kulkumuoto on joukkoliikenne: juna tai linja-auto.
- Keskitytty vähintään seudullista merkitystä omaaviin matkaketjuihin.
- On tarkasteltu joukkoliikenteen **infrastruktuurin** palvelutasoa.
- Kyseessä on kolmas samantyyppinen selvitys Päijät-Hämeen sekä Itä- ja Länsi-Uudenmaan selvitysten jälkeen.

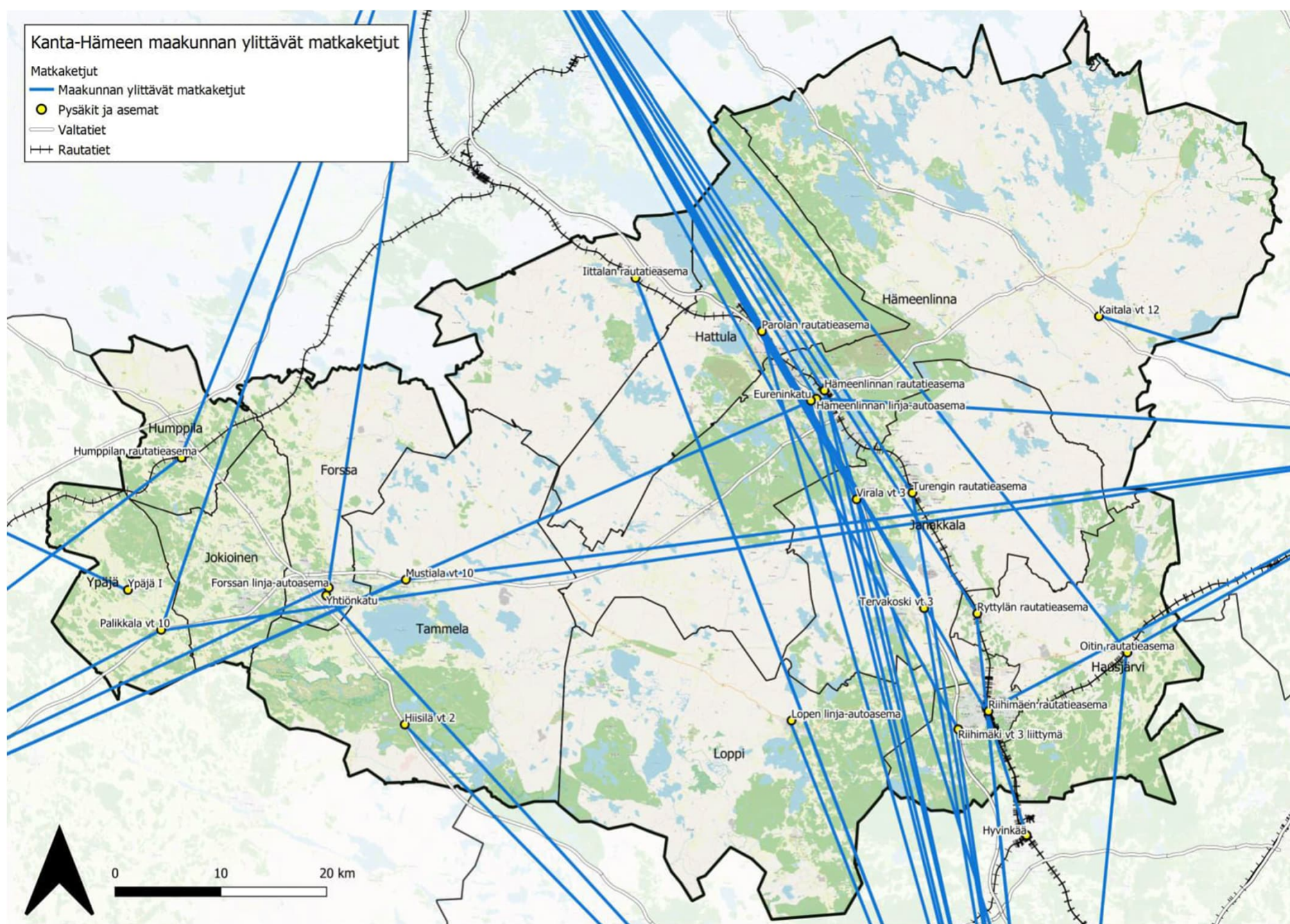

2.1 Matkaketjujen tunnistaminen

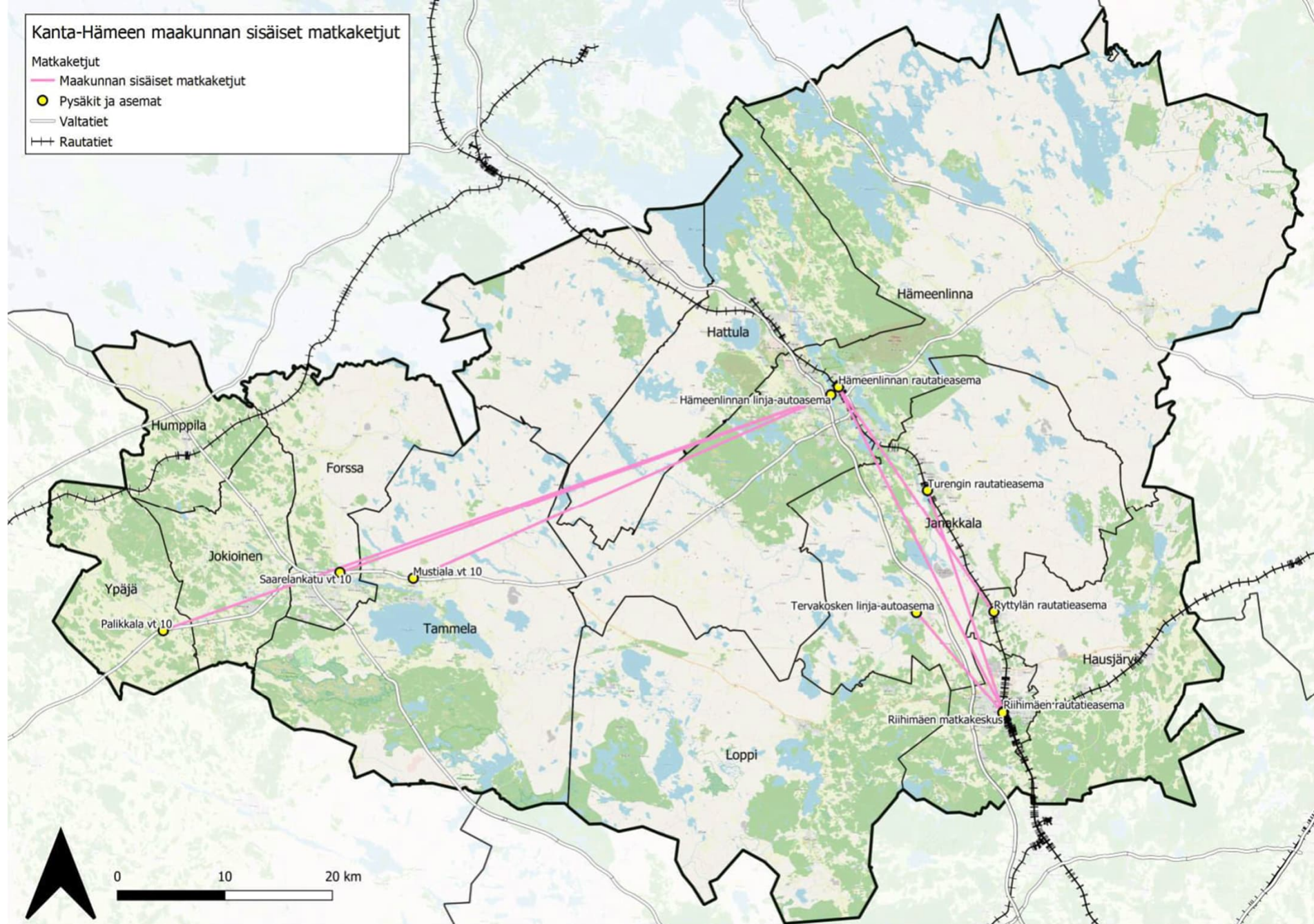
Kanta-Hämeen maakunnasta tunnistettiin 70 tärkeää kestävän liikkumisen matkaketjua. Matkaketjujen tunnistamisessa käytettiin pohjana aiempia selvityksiä ja suunnitelmia, joukkoliikenteen palvelutasotavoitteita, YKR-aineiston työpaikka- ja asuinpaikka-aineistoja, pendelöintitietoja kuntien välillä, kuntahaastatteluita (11 kuntaa), työn yhteydessä pidetystä työpajasta saatua aineistoa sekä ohjausryhmän ja työryhmän kokouksissa saatua ohjausta.

Matkaketjut jaettiin maakunnan rajat ylittäviin, maakunnan sisäisiin ja seudun sisäisiin matkaketjuihin.

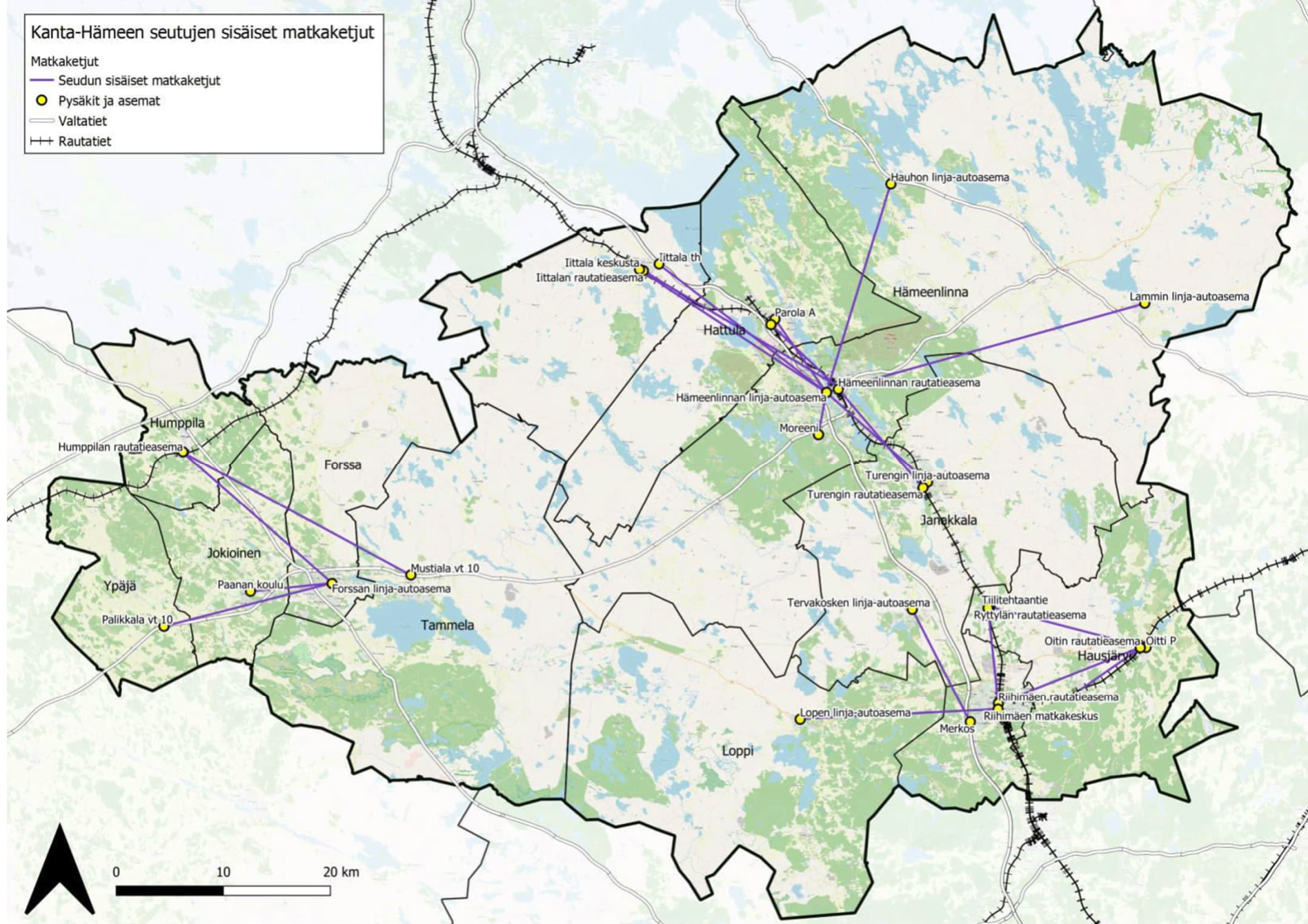
Matkaketjuihin liittyvästä matkustamisesta koottiin tietoja, mm. kuntien välisten pendelöijien määrä, matka-aika joukkoliikenteellä, henkilöautolla ja polkupyörällä (alle 15 kilometrin pituiset yhdensuuntaiset matkat) ja potentiaalinen käyttäjämäärä eli asukkaat kävely- ja pyöräilyetäisyydellä. Matkaketjujen merkittävyyttä arvioitiin näiden tekijöiden avulla.

Kuva: Kanta-Hämeen maakunnan rajat ylittävät kestävät matkaketjut.

Kuva: Kanta-Hämeen maakunnan sisäiset kestävät matkaketjut.

Kuva: Kanta-Hämeen seutujen sisäiset kestävät matkaketjut.

4.2 Kanta-Hämeen laatuketjut

Merkittävyyden arvioinnin perusteella 12 laatuketjua nousi tunnistetuista Kanta-Hämeen kestävän liikkumisen matkaketjuista:

Maakunnan rajat ylittäviä laatuketjuja

- Riihimäen rautatieasema – Helsingin rautatieasema
- Hämeenlinnan rautatieasema – Helsingin rautatieasema
- Hämeenlinna Eureninkatu – Helsingin linja-autoasema
- Hämeenlinnan linja-autoasema – Helsingin linja-autoasema
- Riihimäen rautatieasema – Hyvinkää rautatieasema
- Hämeenlinnan rautatieasema – Tampereen rautatieasema

Maakunnan sisäisiä laatuketjuja

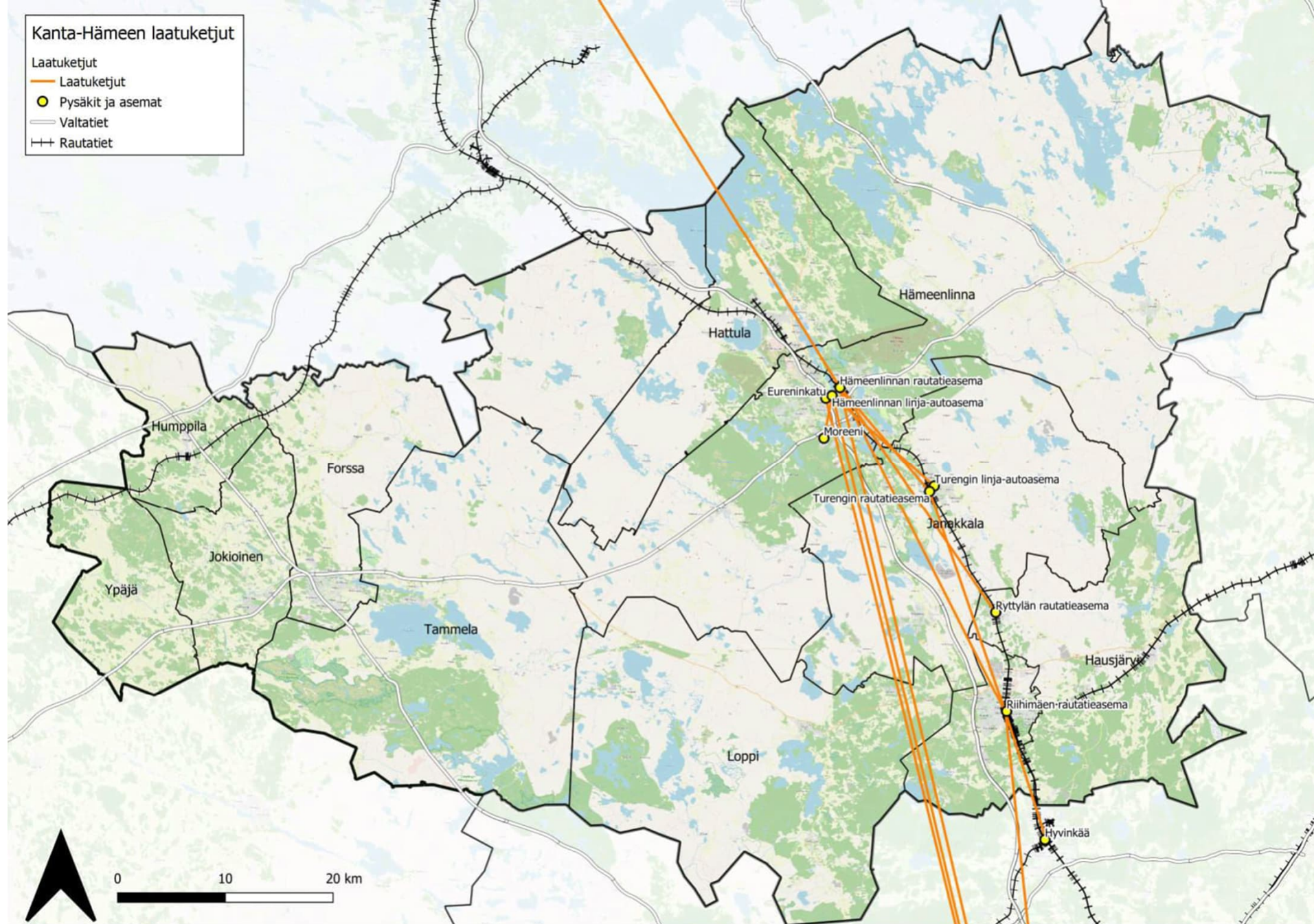
- Riihimäen rautatieasema- Hämeenlinnan rautatieasema
- Janakkala Turengin rautatieasema – Riihimäen rautatieasema
- Hausjärvi Ryttylän rautatieasema – Hämeenlinnan rautatieasema

Seutujen sisäisiä laatuketjuja

- Janakkala Turengin rautatieasema – Hämeenlinnan rautatieasema
- Janakkala Turengin linja-autoasema – Hämeenlinnan linja-autoasema
- Hämeenlinnan linja-autoasema – Moreeni

Infrastruktuurin kehittämisen investointien vaikuttavuuden maksimoimiseksi maakunnassa kestävän liikkumisen edellytysten parantamistoimenpiteitä tulisi kohdentaa erityisesti näiden matkaketjujen kehittämiseen.

Kuva: Kanta-Hämeen laatuketjut.

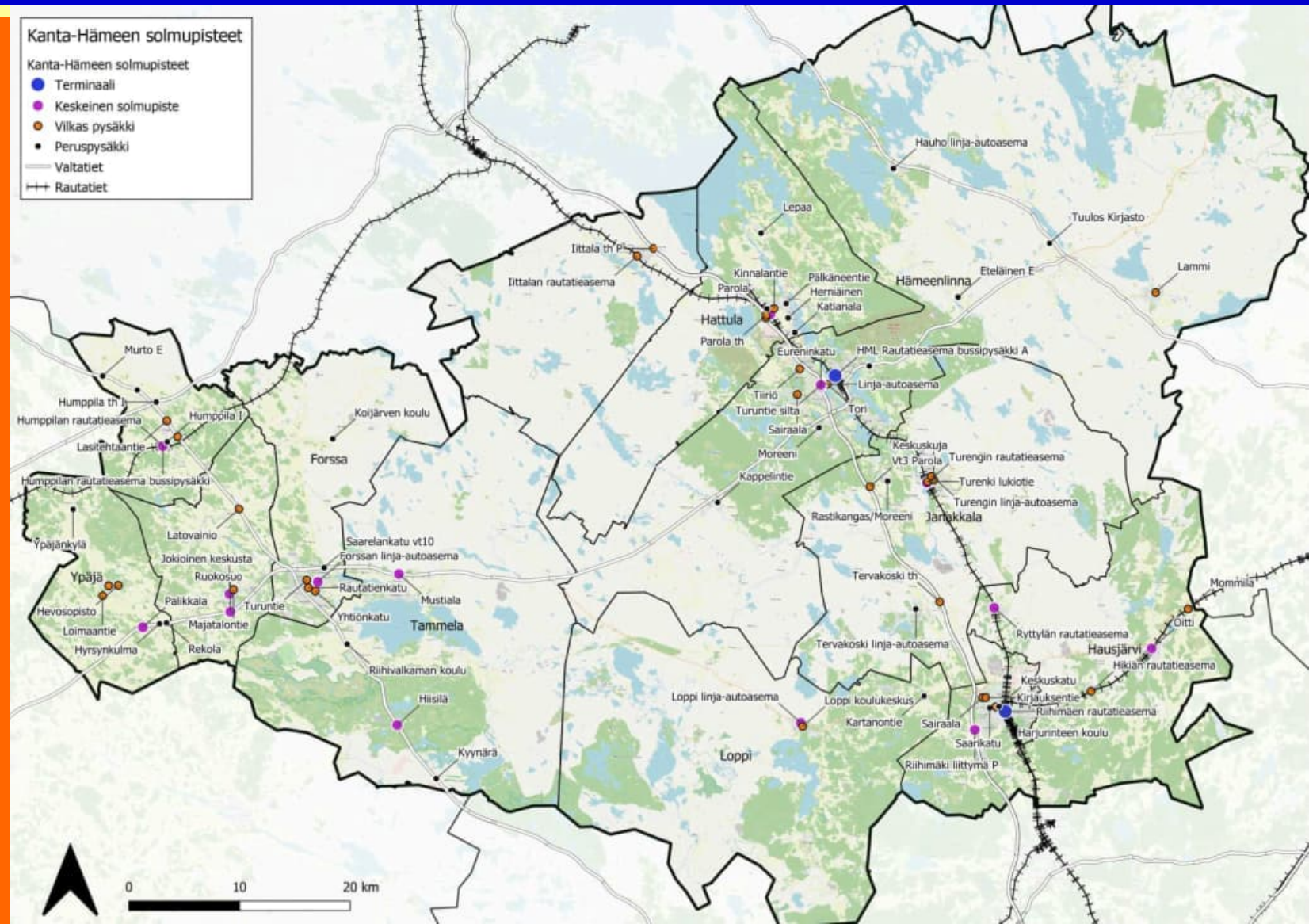
4.1 Matkaketjujen priorisointi

Matkaketjujen arviointia varten muodostetussa arviointikehikossa käytetyt tekijät olivat:

- **Matka-aikakerroin (joukkoliikenteen matka-aika / henkilöauton matka-aika).**
Joukkoliikenteen matka-aikatietojen lähteinä käytettiin Matkahuollon ja VR:n aineistoja sekä Matka.fi:n ja Google Maps:n (joidenkin vaihdollisten matkaketjujen osalta) palveluja. Tarkastelussa käytettiin joukkoliikenteen osalta yleisintä matka-aikaa. Henkilöautoliikenteen matka-aikatietona käytettiin Google Maps -palvelun ajoaikaa keskiviikkona klo 8.00. Matka-aikatiedot kerättiin lähtöpysäkki-määräpysäkki-väliltä.
- **Joukkoliikenteen vuorotarjonta (vuoroa/huipputunti, molemmat suunnat yhteensä).**
Joukkoliikenteen vuorotarjonnan lähteinä käytettiin Matkahuollon ja VR:n aineistoja sekä Matka.fi:n ja Google Maps:n (joidenkin vaihdollisten matkaketjujen osalta) palveluja. Huipputuntina käsiteltiin tuntia, jolloin vuoroja oli molemmilla suunnilla yhteensä eniten.
- **Käyttäjäpotentiaali: kävely (lähtöpysäkki).**
Kävelyn käyttäjäpotentiaali mitattiin YKR-aineiston väestötiedoista asukasmäärinä 800 metrin etäisyydellä lähtöpysäkiltä. Valittu 800 metrin kävelyetäisyys kuvaa noin 12 minuutin kävelymatkaa. Harvalla vuorovälillä kulkevan linjan pysäkille etäisyyttä voidaan pitää lähes maksimikävelyetäisyytenä.
- **Käyttäjäpotentiaali: pyöräily (lähtöpysäkki).**
Pyöräilyn käyttäjäpotentiaali mitattiin YKR-aineiston väestötiedoista asukasmäärinä 3500 metrin etäisyydellä lähtöpysäkiltä. Valittu 3,5 km etäisyys kuvaa keskimääräisellä pyöräilynopeudella noin 15 minuutin pyöräilymatkaa, jota voidaan pitää arjessa hyväksyttävänä liityntämatkana.
- **Käyttäjäpotentiaali: pendelöinti (lähtö kunta).**
Potentiaalisten pendelöijien määrää on mitattu kuntakohtaisesti YKR:n asuinpaikka-työpaikka-aineistosta.
- **Päästövähennyspotentiaali.**
Päästövähennyspotentiaali kuvaa, kuinka paljon joukkoliikenteellä (juna tai bussi) tehty matka tuottaa hiilidioksidipäästöjä verrattuna henkilöautolla tehtyyn matkaan. Päästövähennyspotentiaali lasketaan kertomalla matkan pituus joukkoliikennevälinekohtaisella päästövähennyskertoimella. Päästövähennyksen on arvioitu olevan 147,1 g/km siirryttäessä henkilöautosta junaan ja 88,0 g/km siirryttäessä henkilöautosta linja-autoon.

Kanta-Hämeen solmupisteet

- Solmupiste koostuu pysäkestä, pysäkkiparista tai vielä useamman pysäkin muodostamasta kokonaisuudesta tai asemasta.
- Yhdessä solmupisteessä voi sijaita useamman pysäkkiluokan pysäkkejä.
- Solmupisteiden tunnistamisessa höydynnettiin aiempia selvityksiä ja suunnitelmia, Digiroad-aineistoa, kuntahaastatteluita sekä asiantuntijattietoa.
- Kanta-Hämeen keskeisimmät 77 tunnistettua solmupistettä luokiteltiin ensimmäistä kertaa pysäkkiluokkiin.
- Pysäkkien ja asemien luokittelussa sovellettiin valtakunnallisen pysäkkiluokituksen neljää ylintä pysäkkiluokkaa:
  - Terminaali
  - Keskeinen solmupysäkki
  - Vilkas pysäkki
  - Peruspysäkki

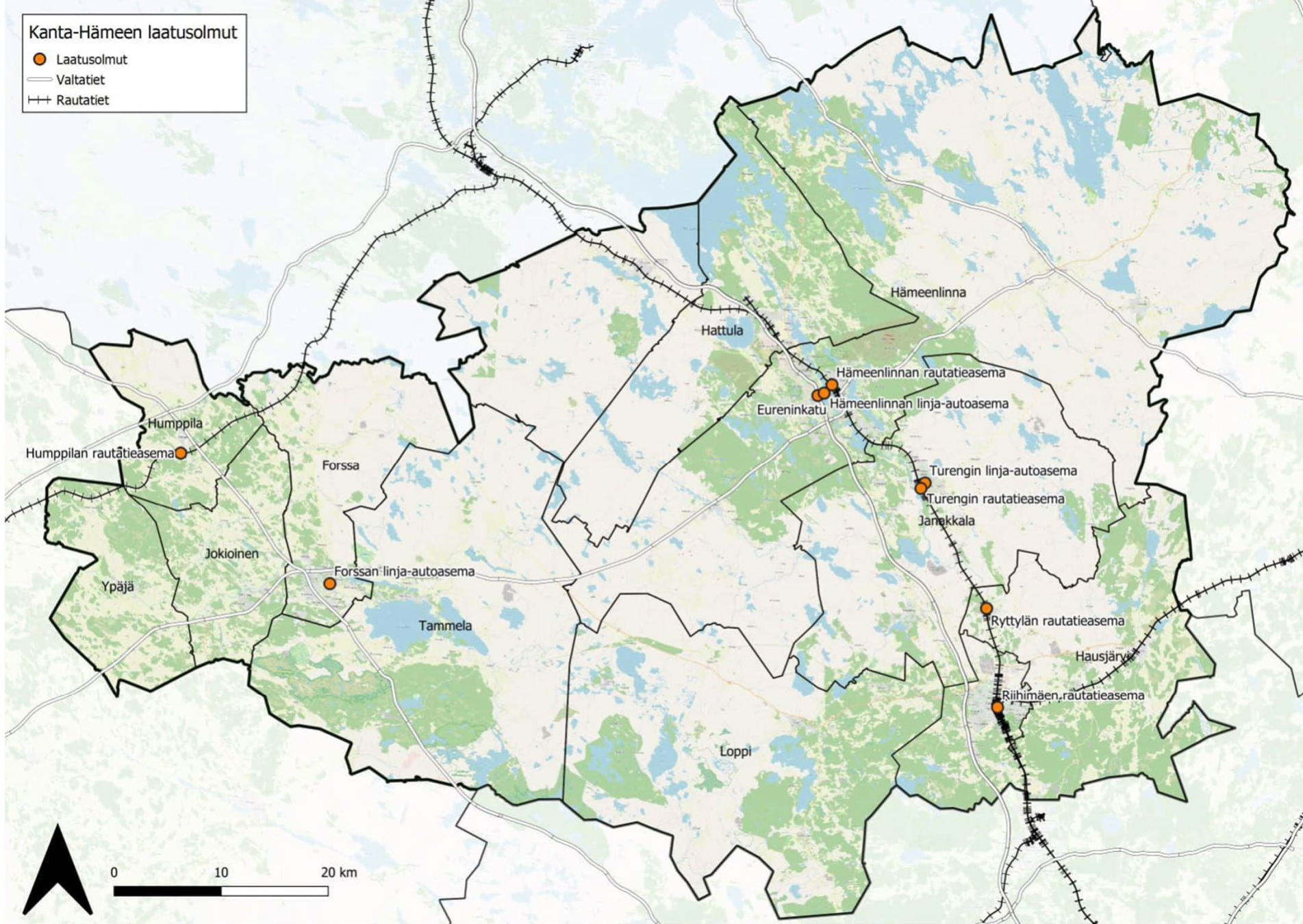

4.3 Solmupisteiden priorisointi ja Kanta-Hämeen laatu

Toisin kuin laatuketjut, laatusolmut määritettiin kvantitatiivisen analyysin ohella myös kvalitatiivisesti asiantuntija-arviona. Suurin osa laatusolmuista (7/9 kpl) muodostui kvantitatiivisesti määriteltyjen laatuketjujen lähtöpysäkeistä: kaikki laatuketjujen lähtöpysäkit käsiteltiin laatusolmuina. Lisäksi laatusolmuihin nostettiin kvalitatiivisen arvioinnin perusteella kaksi viuhkamaisesti matkaketjuja keräävää solmupistettä: Forssan linja-autoasema sekä Humppilan rautatieasema.

Kanta-Hämeen solmupisteistä tunnistettiin yhteensä yhdeksän laatusolmua:

- Forssan linja-autoasema
- Humppilan rautatieasema
- Hämeenlinna, Eureninkatu
- Hämeenlinnan linja-autoasema
- Hämeenlinnan rautatieasema
- Riihimäen rautatieasema
- Ryttylän rautatieasema
- Turengin linja-autoasema
- Turengin rautatieasema

Kuva: Kanta-Hämeen laatusolmut.

Palvelutasotavoitteet

Vaatimukset
Oltava aina
Suosittelava ratkaisu
Ei tarvita

Pysäkkipalvelut ja -toiminnot 1/2

Palvelu	Kuvaus	Terminaali	Keskeinen solmupysäkki	Vilkas pysäkki	Peruspysäkki
Odotustilat	Oltava lämmin valaistu odotustila				
	Sääsuoja, pysäkkikatos				Kaupunkiliikenteessä oltava
	Istumapaikka				
	WC		Jos lämmitetyt odotustilat		
	Mahdollisuus virvokkeisiin (kahvilapalvelu tai automaatti)				
	Roskakori				Kaupunkiliikenteessä oltava
	Pysäkkialueen yllä- ja kunnossapito korkeimmassa luokassa				Kaupunkiliikenteessä oltava
	Pöytäryhmiä, jotka mahdollistavat esimerkiksi työnteon odotellessa			Jos lämmitetyt odotustilat	
Muu varustelu	Oltava korotettu pysäkkialue				Kaupunkiliikenteessä oltava
	Heijastinnauha pysäkillä (katos / tolppa)				
	Vartiointi		Ainakin satunnainen, jos keskeinen juna-asema		
Muut palvelut	Oltava vähintään tilavaraukset liikenteen palveluiden tarjoamiselle (taksit, sähköpotkulaudat, kaupunkipyörät...)		Kaupunkiliikenteessä oltava		
	Oltava vähintään tilavaraukset kaupallisten palveluiden tarjoamiselle (kioski, pakettiautomaatti...)		Jos keskeinen juna- tai linja-autoasema		

Palvelutasotavoitteet

Vaatimukset
Oltava aina
Suosittelava ratkaisu
Ei tarvita

Pysäkkipalvelut ja -toiminnot 2/2

Palvelu	Kuvaus	Terminaali	Keskeinen solmupysäkki	Vilkas pysäkki	Peruspysäkki
Informaatio	Oltava aikataulu- ja pysäkki-informaatiota (linjakartta kaupunkialueella. Rautatieasemilla oltava informaatiota sekä juna-että bussiliikenteestä)				
	Oltava mahdollisuus hankkia matkalippu runkomatkan osalta vähintään automaattista		Jos keskeinen juna-asema		
	Oltava aina selkeät opasteet ja aikataulutiedot vaihtoyhteyksien välillä			Jos vaihtoyhteyksiä	
	Reaaliaikaiset joukkoliikenteen aikataulu- ja poikkeustiedot			Kaupunkiliikenteessä oltava	
	Oltava opastus keskeisiin kohteisiin pysäkin ympärillä (esim. keskusta, tori jne.)				
	Oltava opastus taksitolpalle		Jos taksitolppa		
	Pysäkkimerkki				
	Pysäkin nimikilpi				
	Matkustajatunnus tai QR-koodi				
	Linjakilpi			Kaupunkiliikenteessä oltava	
	Pysäkkikohtainen (ohitus)aikataulu			Kaupunkiliikenteessä oltava	
	Palautemahdollisuus ja palautteiden käsittely (Esim. QR-koodilla)				
	Tieto vastuuviranomaisesta (numerotunnisteen tai QR-koodin avulla)				
Liityntä-liikenne	Henkilöautojen liityntäpysäköinti				
	Polkupyörien liityntäpysäköinti				
	Liityntäbussin pysäkki lähellä		Jos liityntäbussilinjoja		
	Saattopaikka henkilöautoille		Jos mahdollista toteuttaa	Maanteiden varressa mahdollista toteuttaa pidennettynä pysäkkialueena	

Palvelutasotavoitteet

Vaativuudet
Oltava aina
Suosittelava ratkaisu
Ei tarvita

Pysäkeille tai solmupisteisiin johtavat reitit

Tavoite	Kuvaus	Terminaali	Keskeinen solmupysäkki	Vilkas pysäkki	Peruspysäkki
Sujuvuus ja vaivattomuus	Pysäkillä johtaa erillinen jalankulku- ja (pyöräväylä)	Pääreitti-tasoinen	Pääreitti-tasoinen		Oltava vähintään riittävän leveä piennar
	Ei ylimääräisiä puolen vaihtoja ja suojatie on reitin jatkeena			Oltava ohjeistuksen mukainen turvallinen tienylitys ympäri vuorokauden	
	Kunnossapito korkeimmassa luokassa			Kunnossapitoa on, mutta ei korkeimmassa luokassa	
	Orientoitavuus pysäkillä ja pysäkiltä varmistetaan tarvittaessa jalankulun ja pyöräliikenteen opastuksella			Opastus lähimaastosta	Opastus lähimaastosta tarpeen mukaan
	Liikennevalo-ohjaus suosii jalankulkijaa ja pyöräilijää päiväaikaan				
	Pysäkin ympäristössä on viihtyisyyttä lisääviä elementtejä (esimerkiksi taidetta tai istutuksia)			Mikäli kunnan keskeisin pysäkki	
Liikenne-turvallisuus	Ylitysmahdollisuudet kuten saarekkeellinen tai nopeusvarmistettu suojatie tai valo-ohjaus tai ali- tai ylikulku. Lisäksi tarvittaessa liikenteen rauhoittaminen. Keskustamaisessa ympäristössä ylitysratkaisuna voi olla myös pelkkä suojatie, mikäli liikennettä rauhoitetaan.				
	Pysäkki ja pysäkkiyhteydet valaistuja. Voidaan hyödyntää erikoisvalaistusta			Taajama-alueella	
	Pysäkkialueen turvallisuuden tunteen parantaminen esim. valaisemalla alikulut ja pysäkkialue				
Esteettömyys	Reitit ovat esteettömiä				
	Pysäkkialue on esteetön Jalankulun suunnitteluohjeen mukaisesti				

Palvelutasotavoitteet

Vaatimukset
Oltava aina
Suosittelava ratkaisu
Ei tarvita

Polkupyörrien liityntäpysäköinti

Palvelutyypin kuvaus	Terminaali	Keskeinen solmupysäkki	Vilkas pysäkki	Peruspysäkki
Palvelutyypin kuvaus				
Pyörätelineen sijainti	Taivasalla			
	Katoksessa			
	Sisätilassa			
Telinetyypin kuvaus	Rengasteline			
	Kaariteline / runkolukitus			
	Erikoispyörä			
Turvallisuuden kuvaus	Valaistus			
	Vartiointi			
	Kameravalvonta			
Lisäpalvelujen kuvaus	Sähköpyörän lataus			
	Pesupaikka			
	Pyörähuoltopiste			
	Tavaroiden säilytyspaikka			
Saavutettavuuden kuvaus	Jk/pp-yhteys			
	Pääreitittasoinen yhteys			
Opastus	Opastus kohteeseen			
Kunnossapito	Ympäri vuotinen ylläpito korkeimmassa laatuluokassa			
Informaatio ennen matkaa	Tieto pyöräpysäköinnistä saatavilla internetistä			
Informaatio liityntäpysäköintialueella	Ohjeistus pyöräpysäköinnin käytöstä			
Etäisyys kohteesta	Enintään 50 m			

Palvelutasotavoitteet

Vaativuudet
Oltava aina
Suosittelava ratkaisu
Ei tarvita

Henkilöautojen liityntäpysäköinti

Palvelutyyppi	Terminaali	Keskeinen solmupysäkki	Vilkas pysäkki	Peruspysäkki
Liityntäpysäköinti				
Sähköautojen lataus			Jos liipyä ja mahdollisuus toteuttaa	
Lämmitystolppa			Jos liipyä ja mahdollisuus toteuttaa	
Opastus kohteeseen				
Reaaliaikainen tieto vapaista paikoista mobiilisti			Jos liipyä ja mahdollisuus toteuttaa	
Pesula/huolto tmv. lisäpalvelu				
Kameravalvonta / vartiointi				
Maksullisuus, mobiili ja kortti			Jos liipyä ja mahdollisuus toteuttaa	
Tunnistautuminen (jl-käyttäjäksi)			Jos liipyä ja mahdollisuus toteuttaa	
Aikarajoitus			Jos liipyä ja mahdollisuus toteuttaa	
Korkeatasoinen kunnossapito				
Tieto pysäköinnistä saatavilla internetistä				
Ohjeistus pyöräpysäköinnin käytöstä kohteessa				
Invapaikkoja vähintään yksi. Lisäksi 1/50 parkki-paikkaa.				
Etäisyys kohteesta: suositus alle 50m, enintään 100m				

5.1 Kehittämistoimenpiteet

Kehittämistoimenpiteitä osoitettiin kaikille yhdeksälle laatusolmulle. Jokaisesta laatusolmusta muodostettiin pysäkkikortti, johon kehittämistoimenpiteet kirjattiin.

Laatusolmuille toteutettiin kevyt nykytila-analyysi, jonka perustui kunnilta, Väylävirastolta ja Traficomilta saatuihin tietoihin, työssä toteutettuihin kuntahaastatteluihin, matkaketjuihin liittyvään asiakasinformaatiotyöpajaan sekä aiempiin selvityksiin ja raportteihin.

Laatusolmujen kehittämistoimenpiteet muodostettiin vertaamalla nykytila-analyysin tuloksia laatusolmun pysäkkiluokan palvelutasotavoitteisiin.

Kehittämistoimenpiteiden avulla kestävä liikkuksen infrastruktuurin kehittämistä voidaan painottaa siten, että investointien vaikuttavuus on suurin.

Laatusolmujen kehittämistoimenpiteitä voi hyödyntää mm. hankkeiden ohjelmoinnissa ja priorisoinnissa sekä ohjaamaan Uudenmaan ELY-keskuksen, kuntien ja muiden toimijoiden jatkosuunnittelua ja toimenpiteiden toteutusta. Vaikka tässä työssä on osoitettu toimenpiteitä ainoastaan laatusolmuille, kannattaa infrastruktuurin omistajien kehittää myös muita laatuketjujen pysäkkejä sekä muita työssä tunnistettuja tärkeitä solmupisteitä.

Solmupisteiden pysäkkiluokan palvelutasotavoite määrittää selkeän tavoitteen ja suunnan, jota kohti solmupisteitä kannattaa kehittää.

Tunnistetut toimenpidetarpeet koskevat laatusolmujen infrastruktuuripuutteita liittyen pysäkeille tai solmupisteisiin johtaviin reitteihin, pysäkkipalveluihin ja -toimintoihin sekä polkupyörien ja henkilöautojen liityntäpysäköintiin.

Riihimäki rautatieasema

Terminaali
Kunta: Riihimäki Pysäkki-ItD: -, 309831, 386419, 188712, 211550, 211548,
Vastuutaho: Väylävirasto 211549

Toimenpiteen tyyppi	Toimenpiteen kuvaus	Kustannus-arvio
Sujuvuus ja vaivattomuus	Parannetaan kunnossapitoa.	€€
Esteettömyys	Parannetaan esteettömyyttä (laiturien näkövammaisten ohjeistusten yhtenäistäminen, hisseihin ääniohjaus).	€
Informaatio	Parannetaan informaatiota (rautatieaseman kuvaus ja esteettömyystiedot sähköisesti saataville).	€
Liityntäpysäköinti, polkupyörä	Parannetaan polkupyörien liityntäpysäköintiä (sijainti: sisätilassa, telinetyyppi: kaariteline/runkolukittava, erikoispyörä).	€€€
Liityntäpysäköinti, henkilöauto	Parannetaan henkilöauton liityntäpysäköintiä (informaatio, sähköautojen latauspisteet, esteettömien paikkojen lukumäärien tarkentaminen; tällä hetkellä esteettömyysasetuksen mukaisesti liian vähän paikkoja, mutta käyttöasteen mukaan ei tarvetta useammalle.)	€€

Ryttylä rautatieasema

Keskeinen solmupysäkki
Kunta: Hausjärvi Pysäkki ID: -
Vastuutaho: Väylä

Toimenpiteen tyyppi	Toimenpiteen kuvaus	Kustannus-arvio
Sujuvuus ja vaivattomuus	Parannetaan jalankulun ja pyöräliikenteen reittejä asemalle, aseman viihtyisyyttä, liikenneturvallisuutta sekä opastusta.	€€
Esteettömyys	Parannetaan esteettömyyttä.	€
Odotustilat	Parannetaan odotustiloja (istumapaikka, kunnossapito).	€
Informaatio	Parannetaan informaatiota (aikataulu- ja pysäkki-informaatio, reaaliaikainen tieto, opastus keskeisiin kohteisiin ja taksitolpalle, palautemahdollisuus, tieto vastuuviranomaisesta, rautatieaseman kuvaus ja esteettömyystiedot).	€
Liityntäpysäköinti, polkupyörä	Parannetaan polkupyörien liityntäpysäköintiä (sijainti: katos, telinetyyppi: kaariteline/runkolukittava, erikoispyörä, informaatio).	€
Liityntäpysäköinti, henkilöauto	Parannetaan henkilöauton liityntäpysäköintiä (sähköautojen lataus, kunnossapito, informaatio).	€€

Esimerkit kehittämistoimenpiteiden pysäkkikorteista: Riihimäen ja Ryttylän rautatieasemat

Kustannusarvot: suuntaa antavia,

€ = alle 10 000 €, €€ = 10 000 - 100 000 €, €€€ = yli 100 000 €

Toimenpiteiden priorisointi

Ensisijaisesti toteutettaviksi priorisoidut toimenpiteet sijaitsevat tärkeiksi tunnistetuilla matkaketjuilla > saadaan aikaan suurin vaikuttavuus.

Kaikkein tärkeimmät matkaketjut eli laatuketjut tunnistettiin, jotta tiedetään, minkä matkaketjujen olosuhteiden kehittämiseen tulisi erityisesti panostaa.

Tarvittavat kehittämistoimenpiteet tunnistettiin yleisellä tasolla > määritellyt laatutavoitteet ohjaavat jatkosuunnittelua.

Mitä opittavaa

MATKAKETJUJA TARKASTELEMALLA
PYSTYTÄÄN KÄSITTELEMÄÄN JUNA-,
BUSSI- JA PYÖRÄLIIKENTEEN
KEHITTÄMISTOIMIA KOOTUSTI

MATKAKETJUN TUNNISTAMINEN
MAHDOLLISTAA RESURSSIEN
KOHDISTAMISEN VAIKUTTAVASTI

MENETELMÄT OVAT SOVELLETTAVISSA
ERILAISILLA ALUEILLA

KIITOS!

Kestävät matkaketjut Kanta-Hämeessä

MAIJU LINTUSAARI | ELLA UOTILA | ANU CASTREN

Kestävät matkaketjut Kanta-Hämeessä - Doria